

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ איראן ממשיכה להתריס בעקבות הצהרות הנשיא אובמה ולקראת חידוש המשא ומתן הגרעיני עם המערב.
- ✓ הגברת הפיקוח על תחום הסייבר: המנהיג הינחה להקים את "מועצת הסייבר העליונה".
- ✓ המג'לס דחה את יישום השלב השני ברפורמות בסובסידיות; נמשכת הדאגה בקרב הציבור מביטול הקצבאות.
- ✓ התחדש הויכוח בנוגע לציון הצ'הארשנבה סורי ברפובליקה האסלאמית.
- ✓ תמונות השבוע: הלוויית סימין דאנשוואר (Simin Daneshvar), מחשובות הסופרות באיראן, שנפטרה השבוע בטהראן בגיל 91.

איראן ממשיכה להתריס בעקבות הצהרות הנשיא אובמה ולקראת חידוש המשא ומתן הגרעיני עם המערב

דברי נשיא ארצות-הברית, ברק אובמה, בפני חברי השדולה היהודית איפא"ק בושינגטון בשבוע שעבר התקבלו בטהראן בהסתייגות. המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, התייחס לנאום הנשיא אובמה במהלך פגישה, שקיים בסוף השבוע שעבר עם חברי "מועצת המומחים" בטהראן, ואמר, כי דברי אובמה הם טובים ומבטאים את יציאת ארצות-הברית מהאשליה [שניתן לעצור את איראן באמצעות שימוש בכוח צבאי]. הוא הוסיף, עם זאת, כי דברי הנשיא בזכות שימוש בסנקציות נגד

איראן על מנת להביס את העם האיראני מבטאים את המשך האשליה האמריקאית בנושא זה.

בתוך כך שבו והזהירו בכירים איראנים מפני תגובה איראנית חריפה במקרה של מתקפה צבאית כנגדה. מפקד כוחות היבשה, אחמד-רזא פורדסתאן, הצהיר השבוע, כי הכוחות המזוינים האיראנים יגיבו בחומרה לתוקפנות נגד איראן. הוא ציין, כי הצבא מתייחס ברצינות רבה לאיומים הניצבים בפניו גם אם נשיא ארצות-הברית מצהיר שאין לו כוונה לתקוף את איראן. גם שגריר איראן בלבנון, ע'זנפר רכנאבאדי, הזהיר מפני תקיפה צבאית ואמר כי בידי איראן 11,000 טילים המוכנים לשיגור כנגד יעדים ישראלים ואמריקאים.

היומון ג'מהורי-י אסלאמי טען, כי הנשיא אובמה השתמש ברטוריקה אנטי-איראנית וחזר על האשמותיו חסרות הבסיס בנוגע לתוכנית הגרעין האיראנית על מנת להוכיח את מחויבותו ל"ציונים" ולגייס את תמיכתם ערב הבחירות לנשיאות. "המשטר הכובש, שופך הדם והבלתי-לגיטימי של תל אביב", המהווה מקור מרכזי להמשך המשבר וחוסר הביטחון באזור, ממשיך לזכות ב"תמיכה מקודשת" מצד הנשיא אובמה, שהבטיח לשנות את מדיניות ארצו בטרם נבחר כנשיא. לא זו בלבד שהוא לא עמד בהבטחותיו, אלא שארצות-הברית נוקטת ב"מדיניות ציונית" אף יותר מאשר בתקופת כהונתם של נשיאים אמריקאים קודמים.

בהתייחסות לתקיפה ישראלית אפשרית באיראן קרא היומון אבתכאר למדינות העולם לאפשר לישראל לתקוף באיראן על מנת לאפשר לטהראן להיפטר אחת ולתמיד מ"הרוע ההיסטורי" ולשחרר את האנושות ממנו.

בתוך כך הגיב היומון כיהאן לחידושו הצפוי של המשא ומתן הגרעיני בין איראן למערב. במאמר מערכת, שפרסם היומון בראשית השבוע, נכתב, כי מעמדה של איראן ערב חידוש המשא ומתן עדיף באופן משמעותי ביחס למעמדה במהלך השיחות הקודמות, שהסתיימו בכישלון לפני למעלה משנה.

ראשית, הבחירות למג'לס הוכיחו, שהלחץ החיצוני על איראן רק חיזק את לכידותה הפנימית ואת תמיכת הציבור במשטר. שנית, המערב חוזר לשולחן המשא ומתן בידיעה ברורה, שגם אם ייכשלו השיחות, אין ביכולתו לגייס את תמיכת רוסיה וסין המבינות עתה, שהלחץ המערבי על איראן נועד להביא לשינוי משטר בטהראן. הדבר היחיד, שארצות-הברית תוכל לעשות במקרה של כישלון המשא ומתן, הוא להטיל סנקציות חד-צדדיות נוספות ובלתי יעילות. שלישית, איראן השיגה בשנה האחרונה התקדמות משמעותית בתוכניתה הגרעינית, שהסירה את האיום הצבאי מעל השולחן. לאמריקאים לא נותרה, איפוא, כל אופציה על השולחן, נכתב בכיהאן.

הגברת הפיקוח על תחום הסייבר: המנהיג הינחה להקים את "מועצת הסייבר העליונה"

המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, פרסם ביום רביעי שעבר (7 מרץ) הנחיה חדשה בנוגע להקמת מועצת הסייבר העליונה. בהנחיה נאמר, כי ההחלטה להקים את המועצה התקבלה לנוכח התרחבות טכנולוגיית המידע והתקשורת, ובמיוחד רשת האינטרנט העולמית, והשפעתה על חיי הפרט והחברה; היכולת לנצל בצורה המיטבית את ההזדמנויות הטמונות בהתקדמות הטכנולוגית לצורך קידום השירותים לציבור; והצורך להגביר את התכנון ותיאום המאמצים לשם מניעת נזקים, שעלולים להיגרם כתוצאה מהתרחבות השימוש באינטרנט. המועצה החדשה הונחתה להקים בהקדם האפשרי "מרכז לאומי לסייבר", שיהיה אחראי על כלל הפעילויות הקשורות בתחום הסייבר באיראן ומחוצה לה.

בראשות המועצה יעמוד הנשיא והיא תכלול את יו"ר המג'לס, ראש הרשות השופטת, יו"ר רשות השידור, שרי התקשורת, ההכוונה האסלאמית, המודיעין והמדעים, יו"ר ועדת התרבות של המג'לס, יו"ר ארגון ההסברה האסלאמית, מפקד משמרות המהפכה, מפקד כוחות ביטחון הפנים ושבעה חברים נוספים מומחים לתחום האינטרנט ולטכנולוגיית מידע.

הקמת המועצה העליונה לסייבר זכתה לסיקור נרחב בתקשורת האיראנית ואף להתייחסות מצד דרשן תפילות יום השישי בטהראן, איתאללה אחמד ג'נתי, ששיבח את החלטת המנהיג להקים את המועצה. איש הדת הבכיר ציין, כי מרחב הסייבר מאפשר גניבת סודות ומידע וכי האינטרנט מציב סכנה משמעותית בפני אומות העולם ונועד ליצור חוסר ביטחון בעולם.

בשולי העיסוק התקשורתי הנרחב בהקמת המועצה מתח בלוגר איראני ביקורת על הרכבה. הבלוגר הביע תמיכה עקרונית בהקמת המועצה אך הביע מספר הסתייגויות בנוגע לאופן פעילותה ולהרכבה, שעלולים, לדבריו, לפגוע ביעילותה. הוא הביע חשש מפני פגיעה בסמכויות המג'לס, הליון על כך, שרוב חברי המועצה הם מהנדסים או מומחים טכניים ומתח ביקורת על נוכחות מנגנוני הביטחון והמודיעין במועצה, שעלולה להביא לאימוץ "גישה ביטחונית" ולהקשחת היחס כלפי גולשי האינטרנט.

על רקע הגברת הפיקוח מצד השלטונות על האינטרנט שב והתייחס השבוע שר התקשורת, רזא תקיפור, לסכנות הטמונות ברשת ולכוונה להקים רשת לאומית-פנימית. בראיון לסוכנות הידיעות איסנא ציין השר, כי הרשת הפנימית תהיה נפרדת מרשת האינטרנט העולמית ותאפשר העברת מידע באופן בטוח, שאינו מתאפשר כיום ברשת העולמית.

בתוך כך פרסם השבוע המרכז האיראני לסטטיסטיקה נתונים בנוגע לשיעור חדירת האינטרנט ולהרגלי הגלישה ברשת באיראן בשנת 2010-2011. על-פי נתונים אלה הגיע שיעור חדירת האינטרנט בשנה זו ל-18.9% באזורים עירוניים ול-4% באזורים כפריים. 83.8% מכלל גולשי האינטרנט עדיין גולשים באמצעות מודם חיוג.

המג'לס דחה את יישום השלב השני ברפורמות בסובסידיות; נמשכת הדאגה בקרב הציבור מביטול הקצבאות

המג'לס החליט השבוע לדחות לקיץ 2012 את יישום השלב השני בתוכנית הרפורמה במדיניות הסובסידיות, שהממשלה התכוונה לבצע כבר בראשית השנה האיראנית החדשה (המתחילה ב-21 במרץ).

על-פי החלטת המג'לס, הממשלה לא תוכל להכניס שינויים בחוק הרפורמה בסובסידיות עד לחודש האיראני תיר (יוני-יולי 2012). משמעות ההחלטה היא דחייה של מספר חודשים לפחות במימוש השלב השני בתוכנית. במסגרת שלב זה מתכוונת הממשלה להפסיק את תשלום הקצבאות, שהחליפו את הסובסידיות, ליותר מ-10 מיליון אזרחים שהכנסתם החודשית נחשבת גבוהה.

בראשית השבוע קיבלו אזרחים רבים מסרון, שנשלח ממספר טלפון המשמש את ארגון הרפורמה בסובסידיות. במסרון נקראו האזרחים לעדכן את הארגון באמצעות אתר האינטרנט שלו על נכונותם לוותר על הקצבאות. המסרון נשלח גם לבעלי שכר נמוך והוא עורר דאגה רבה בקרב האזרחים. האתר עצר-י איראן דיווח, כי אזרחים רבים, שקיבלו את המסרון, הלינו על כך, שמצבם הכלכלי אינו מאפשר להם לוותר על הקצבאות וכי אם לא ימשיכו לקבלן, הם ייקלעו למשבר כלכלי חריף. הם גם מתחו ביקורת חריפה על הממשלה בעקבות שליחת המסרון.

בעקבות פרסום הדיווח הצהיר דובר ארגון הרפורמה בסובסידיות, כי המסרון נשלח בטעות וכי הארגון אינו מתכוון בכל מקרה להפסיק ביוזמתו את העברת הקצבאות לאזרחים אליהם הוא נשלח.

התחדש הויכוח בנוגע לציון ה"צ'הארשנבה סורי" ברפובליקה האסלאמית

שני אנשי דת בכירים פסקו השבוע, כי מנהגי הצ'הארשנבה סורי, יום הרביעי האחרון של השנה האיראנית (המסתיימת ב-20 במרץ), אסורים על-פי ההלכה האסלאמית.

איש הדת השמרני הבכיר, איתאללה נאצר מכארם-שיראזי, פסק, כי מנהגי החג הם בבחינת אמונה תפלה שיש לבטל. בתשובה לשאלה, שהופנתה אליו מצד אחד המאזינים בתוכנית רדיו העוסקת בהלכה אסלאמית, ציין מכארם-שיראזי, כי חלק מהמנהגים הנהוגים בימי הנורוז (ראש השנה האיראנית) הם טובים, אך מנהגים

אחרים, ובהם הדלקת מדורות בליל הצ'הארשנבה סורי, אסורים על-פי ההלכה. לפסיקתו הצטרף גם איתאללה צאפי גלפאיגאני, שקבע, כי חל איסור לקיים את טקסי הצ'הארשנבה סורי, כיוון שיש בהם משום החייאת מסורות מתקופת הג'אהליה, שקדמה להופעת האסלאם.

הויכוח סביב טקסי הצ'הארשנבה סורי מתעורר מדי שנה, בעיקר לנוכח שורשיו הטרומ-אסלאמיים. אנשי דת שמרנים פסקו בשנים האחרונות, כי מדובר בטקסים "כופרים" שחל איסור על קיומם. גם המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, פסק בעבר, כי מאחר שאין כל בסיס הלכתי למסורת החג ומאחר שמנהגיו כרוכים בנזקים גופניים וחומריים, הרי שראוי להימנע מלצינו.

מסורת הצ'הארשנבה סורי מסמלת את ראשית חגיגות הנורוז. המנהג להדליק מדורות ולדלג מעליהן מקורו בדת הזורואסטרית והוא מבטא את השאיפה לסלק את הרוע ערב תחילת השנה החדשה. בשנים הראשונות שלאחר המהפכה האסלאמית ניסו שלטונות איראן לבטל טקסים אלה, אך ניסיונותיהם עלו בתוהו, כיוון שהמסורת מושרשת כה עמוק בקרב האיראנים. השלטונות נאלצו, לפיכך, להשלים עם קיום אירועי החג ולהסתפק בפיקוח, שנועד למנוע הפיכתם לזירת התנגשויות בין צעירים לבין כוחות הביטחון, כפי שארע במספר הזדמנויות בעבר. בנוסף פועלים השלטונות לצמצם את הפגיעות הרבות בנפש כתוצאה משימוש בלתי זהיר באש ובחומרים דליקים.

איראן ממשיכה להתריס בעקבות הצהרות הנשיא אובמה ולקראת חידוש המשא ומתן הגרעיני עם המערב

דברי נשיא ארצות-הברית, ברק אובמה, בפני חברי השדולה היהודית איפא"ק בוושינגטון בשבוע שעבר התקבלו בטהראן בהסתייגות. בנאום בפני חברי השדולה הצהיר אובמה, כי איראן אינה צריכה להטיל ספק בנחישותה של ארצות-הברית או בזכותה של ישראל להגן על עצמה וכי איראן גרעינית מנוגדת לאינטרס הביטחוני הלאומי של ארצות-הברית. הוא הדגיש, עם זאת, כי לקהילה הבינלאומית יש אחריות לנסות ולפתור את המשבר עם איראן קודם כל באמצעות סנקציות וכי ישתמש בכוח רק כאשר העיתוי והנסיבות יחייבו זאת.

המנהיג העליון, איתאללה עלי ח'אמנהאי, התייחס לנאום הנשיא אובמה במהלך פגישה, שקיים בסוף השבוע שעבר עם חברי "מועצת המומחים" בטהראן, ואמר, כי דברי אובמה הם טובים ומבטאים את יציאת ארצות-הברית מהאשליה [שניתן לעצור את איראן באמצעות שימוש בכוח צבאי]. הוא הוסיף, עם זאת, כי דברי הנשיא בזכות שימוש בסנקציות נגד איראן, שנועדו להביס את העם האיראני, מבטאים את המשך האשליה האמריקאית בנושא זה (פארס, 8 מרץ 2012).

בתוך כך שבו בכירים איראנים והזהירו מפני תגובה איראנית חריפה במקרה של מתקפה צבאית כנגדה. בכיר בצבא איראן הצהיר השבוע, כי הכוחות המזוינים האיראנים יגיבו בחומרה לכל

תוקפנות נגד איראן. מפקד כוחות היבשה, אחמד-רזא פורדסתאן (Ahmad-Reza Pourdastan), אמר, כי הצבא מתייחס ברצינות רבה לאיומים הניצבים בפניו, גם אם נשיא ארצות-הברית מצהיר שאין לארצו אופציה צבאית נגד איראן. הכוחות המזוינים נמצאים, לדבריו, בכוננות מלאה לכל מתקפה אמריקאית אפשרית. פורדסתאן ציטט מדברי האמאם השיעי הראשון, עלי אבן אבו-טאלב, שאמר, כי אויב שטוען שאינו מתכוון למלחמה נוספת הוא אויב מסוכן יותר (פארס, 8 מרץ 2012).

גם שגריר איראן בלבנון, ע'זנפר רכנאבאדי (Ghazanfar Roknabadi), הזהיר מפני תקיפה צבאית נגד איראן ואמר כי בידי ארצו 11,000 טילים המוכנים לשיגור נגד יעדים ישראלים ואמריקאים. בשיחה עם עיתונאים בבירות אמר השגריר, כי איראן מתייחסת ברצינות לכל איום הניצב בפניה. אם "המשטר הציוני" אכן מעוניין לתקוף את מתקני הגרעין האיראנים, הוא יעשה זאת ללא כל הצהרה מוקדמת ובמקרה כזה תהיה תגובת איראן כואבת וקשה (מהר, 12 מרץ 2012).

היומון השמרני ג'מהורי-י אסלאמי (Jomhuri-ye Eslami) התייחס, אף הוא, לנאום הנשיא אובמה בכנס איפא"ק. בסיכום אירועי השבוע, שפרסם ביום חמישי (8 מרץ), גרס היומון, כי הנשיא שב והשתמש ברטוריקה אנטי-איראנית וחזר על האשמותיו חסרות הבסיס בנוגע לתוכנית הגרעין האיראנית על מנת להוכיח את מחויבותו ל"ציונים" ולגייס את תמיכתם ערב הבחירות לנשיאות בארצות-הברית.

מצער הדבר, כתב ג'מהורי-י אסלאמי, שארצות-הברית המחזיקה באלפי ראשי נפץ גרעיניים ו"המשטר הציוני", שהוא היחיד המחזיק בנשק גרעיני במזרח התיכון, מדברים על ביטחון ועל יציבות באזור. מצער עוד יותר, שלקהילה הבינלאומית - ובמיוחד לסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית - אין אומץ להיכנס למתקני הגרעין של ארצות-הברית וישראל והיא מתמקדת בפעילותה הגרעינית של איראן.

"המשטר הכובש, שופך הדם והבלתי-לגיטימי של תל אביב", המהווה מקור מרכזי להמשך המשבר וחוסר הביטחון באזור, ממשיך ליכות ב"תמיכה מקודשת" מצד הנשיא אובמה, שהבטיח

לשנות את מדיניות ארצו בטרם נבחר כנשיא. לא זו בלבד שהוא לא עמד בהבטחותיו, אלא שארצות-הברית נוקטת ב"מדיניות ציונית" אף יותר מאשר בתקופת כהונתם של נשיאים קודמים. היומון ציין, כי דברי הנשיא אובמה בנוגע למחויבותו לישראל שבים וממחישים, כי לא ניתן לצפות מארצות-הברית לפתור את המשבר במזרח התיכון.

בהתייחסות לתקיפה ישראלית אפשרית באיראן יצא העיתון אבתכאר (Ebtakar) בקריאה למדינות העולם לאפשר לישראל לממש את איומיה. במאמר מערכת, שכותרתו: "אנא אפשר להם לתקוף אותנו", נכתב, כי בכל פעם שהמשא ומתן הגרעיני בין איראן למערב מתחדש, מתגברים הקולות בישראל הקוראים לתקוף באיראן. אין ספק, שמנהיגי ישראל מעוניינים לתקוף באיראן, אך מאחר שהם אינם מסוגלים לעשות זאת, הם מנסים לגייס תמיכה עולמית באופציה הצבאית. תמיכה כזו אינה מתאפשרת לנוכח מעמדה האסטרטגי של איראן, יכולותיה הצבאיות, השפעתה באזור וההשפעה האפשרית של תקיפה צבאית על כלכלת העולם.

המערכה הפסיכולוגית, שישראל מנהלת סביב תקיפה אפשרית באיראן, נועדה לאפשר למנהיגיה להיחלץ מהתנאים שנוצרו באזור בעקבות "האביב הערבי" ולשפר את מעמדם מבית ומחוץ. כותב המאמר פונה למדינות העולם בקריאה לאפשר לישראל לבצע את הטעות החמורה ולתקוף באיראן על מנת שטהראן תוכל להיפטר אחת ולתמיד מהרוע ההיסטורי הזה [ישראל] ולשחרר את האנושות ממנו (אבתכאר, 11 מרץ 2012).

בתוך כך הגיב היומון השמרני כיהאן (Keyhan) לחידושו הצפוי בקרוב של המשא ומתן הגרעיני בין איראן לקבוצת המדינות 5+1. במאמר מערכת, שפרסם היומון בראשית השבוע, נכתב, כי לאחר כישלון סבב השיחות הקודם בשנת 2011 העריכו מדינות המערב, כי איראן תבקש לחדשן במהרה לנוכח החרפת הסנקציות כנגדה ושהזמן משחק לטובתן. למעלה משנה לאחר מכן מתחדש המשא ומתן הגרעיני במצב שבו איראן נהנית ממעמד טוב בהרבה יחסית לסבב השיחות הקודם.

ראשית, הבחירות למג'לס הוכיחו, שהלחץ החיצוני על איראן רק חיזק את לכידותה הפנימית ואת תמיכת הציבור במשטר. שנית, המערב חוזר לשולחן המשא ומתן בידיעה ברורה, שגם אם ייכשלו השיחות, הוא אינו מסוגל להגיע להסכמה בינלאומית בנוגע למדיניות כלפי איראן. יחסי ארצות-הברית עם רוסיה וסין נמצאים במשבר חריף. לאחר שכל שירותי המודיעין המערביים הסכימו ביניהם, שאיראן לא קיבלה החלטה לפתח נשק גרעיני, רוסיה וסין מבינות, שהלחץ המערבי על איראן נועד להביא לשינוי משטר ולא לוודא שתוכניתה הגרעינית נועדה למטרות שלום. הדבר היחיד שארצות-הברית תוכל לעשות במקרה של כישלון המשא ומתן הוא להטיל סנקציות חד-צדדיות נוספות, שלא תהיינה יעילות ולא תכלולנה מדינות רבות נוספות, ובהן: רוסיה, סין, הודו, קוריאה ויפן. שלישית, איראן השיגה בשנה האחרונה הישגים משמעותיים בתוכניתה הגרעינית, ובראשם הפעלת אתר ההעשרה בפורדו, שהסירה את האיום הצבאי מעל השולחן. בהעדר אופציה צבאית או סנקציות לא נותרה, לפיכך, בידי האמריקאים שום אופציה על שולחן המשא ומתן (כיהאן, 11 מרץ 2012).

בראשות המועצה יעמוד הנשיא והיא תכלול את יו"ר המג'לס, ראש הרשות השופטת, יו"ר רשות השידור הממלכתית, שרי התקשורת, ההכוונה האסלאמית, המודיעין והמדעים, יו"ר ועדת התרבות של המג'לס, יו"ר ארגון ההסברה האסלאמית, מפקד משמרות המהפכה, מפקד כוחות ביטחון הפנים ושבעה חברים נוספים המומחים לתחום האינטרנט וטכנולוגיית המידע.

המועצה החדשה הונחתה להקים בהקדם את "המרכז הלאומי לסייבר", שיהיה אחראי על כלל הפעילויות הקשורות בתחום הסייבר בתוך איראן ומחוצה לה, ובכלל זה בנושאים הקשורים לתוכנה, חומרה ותכנים באינטרנט. המרכז גם יפקח על יישום החלטות בנושאים אלה. המנהיג הינחה את כלל המוסדות הממשלתיים לשתף פעולה עם המרכז החדש.

יו"ר ארגון ההסברה האסלאמית, סיד מהדי ח'אמושי (Seyyed Mehdi Khamoushi), התייחס לצורך בהקמת המועצה החדשה. במאמר, שהתפרסם באתר הרשמי של המנהיג העליון, כתב ח'אמושי, כי אויבי איראן רואים ב"מלחמה הרכה" ובמתקפה התרבותית נגד איראן את המאבק החשוב ביותר, שנועד לפגוע במהפכה האסלאמית. על איראן להגן על גבולותיה המחשבתיים, האמונתיים והתרבותיים ולנצל את מרחב הסייבר על מנת להעביר את המסר שלה לעולם ולהיאבק נגד המסרים המועברים על-ידי אויביה.

איראן ניצבת בפני "צונאמי של מידע" חקוקה, לפיכך, למאמץ מאורגן על מנת להעביר את מסריה ולהתמודד עם מאמצי אויביה בתחום זה. במקביל ניצבת איראן בפני התקדמות טכנולוגית שניתן לנצל על מנת לספק שירותים חברתיים וממשלתיים יעילים יותר ולשפר את הקשר בין הממשל לציבור.

יו"ר ארגון ההסברה האסלאמית ציין, כי בשנים האחרונות הציגו מומחים, אנשי תרבות, אנשי דת ומדענים את דאגותיהם בנוגע לתחום הסייבר בפני המנהיג, וכי המועצה החדשה אמורה לגבש רעיונות ותוכניות בתחומים הקשורים לאינטרנט ולטכנולוגיית המידע ולהציגם בפניו (www.khamenei.ir, 8 מרץ 2012).

ד"ר כאמיאר ת'קפי (Kamyar Saqafi), שמונה לשמש כחבר במועצה, ציין, כי תחום הסייבר אינו יכול להיות מטופל באחריות משרד ממשלתי אחד ומחייב תיאום בין גופים רבים ושונים. מודלים שונים בהם נעשה עד כה שימוש לצורך גיבוש מדיניות טכנולוגיית המידע לא היו מספקים והיה צורך בהתמודדות עם תחום זה מתוך הסתכלות רחבה יותר. ת'קפי אמר, כי הרכב המועצה מעיד על החשיבות הרבה, שהמנהיג העליון מייחס לנושא זה (מהר, 10 מרץ 2012).

הקמת המועצה העליונה לסייבר זכתה לסיקור נרחב בתקשורת האיראנית ואף להתייחסות מצד דרשן תפילות יום השישי בטהראן, איתאללה אחמד ג'נתי (Ayatollah Ahmad Jannati). ג'נתי המשמש כמזכיר מועצת שומרי החוקה אמר, כי הקמת המועצה מעידה על תשומת הלב

לסוכנות הידיעות איסנא ציין השר, כי הרשת הפנימית תהיה נפרדת מרשת האינטרנט העולמית ותאפשר העברת מידע באופן בטוח, שאינו מתאפשר כיום ברשת העולמית. הוא הוסיף, כי הקמת רשת המידע הלאומית מחייבת שיתוף פעולה מצד המגזר הציבורי והפרטי (איסנ"א, 10 מרץ 2012).

בפגישה עם עמיתו העיראקי הצהיר השר תקיפור, כי מדינות המערב, ובראשן ארצות-הברית, עושות שימוש ברשת האינטרנט לצרכי ריגול והפצת שחיתות, אך איראן החלה בפעילות שנועדה לנהל את השימוש באינטרנט ולהגביל את השימוש לרעה ברשת. רשת האינטרנט צריכה לשמש את כל מדינות העולם ולא רק את המערב לצרכיו הכלכליים ולצורך פגיעה במדינות אחרות, אמר השר (פארס, 10 מרץ 2012).

בתוך כך פרסם השבוע המרכז האיראני לסטטיסטיקה נתונים עדכניים בנוגע למאפייני השימוש באינטרנט באיראן. מנתונים אלה עולה, כי שיעור חדירת האינטרנט באיראן הגיע בשנת 2011-2010 ל-18.9% באזורים עירוניים ול-4% באזורים כפריים. בסך הכל גלשו באינטרנט 11 מיליון אזרחים איראנים.

83.8% מכלל גולשי האינטרנט באיראן גולשים על-פי נתונים אלה באמצעות מודם חיוג (Dial-Up), 13% באמצעות ADSL, ו-0.9% באמצעות חיבור אלחוטי.

כ-4.3 מיליון משפחות מקרב 20.3 מיליון משפחות המתגוררות באיראן (21.4%) מחוברות לאינטרנט בבתיהם: 94% מהמשפחות המתגוררות באזורים עירוניים ו-6% בלבד מהמשפחות המתגוררות באזורים כפריים. ל-91.5% מהמשפחות בערים יש מחשב אישי לעומת 12% מהמשפחות בכפרים.

מקרב גולשי האינטרנט באיראן: 6.4 מיליון (58.1%) הם גברים ו-4.6 מיליון (41.9%) הם נשים. 16.6% מאוכלוסיית הגברים באיראן גולשים באינטרנט לעומת 7.12% מאוכלוסיית הנשים. 0.4% מגולשי האינטרנט הם בני פחות מ-10, 26% הם בגילאים 10-19, 43.2% הם בגילאים 20-29, 21% הם בגילאים 30-44, 8.7% הם בגילאים 45-64 ו-0.5% הם בני למעלה מ-65. 75.2% מגולשי האינטרנט גולשים בבתיהם, 22.4% גולשים בבתי קפה אינטרנט, 14.4% גולשים במקום עבודתם, 13.4% גולשים במקום לימודיהם, 4.3% גולשים באמצעות טלפון סלולארי, 3.9% גולשים בבתיהם של אחרים ו-1.4% גולשים בספריות. 26.1% מבין גולשי האינטרנט גולשים לפחות פעם אחת ביום, 33.1% גולשים לפחות פעם אחת בשבוע אבל לא מדי יום, 26.6% גולשים לפחות פעם אחת בחודש אבל לא מדי שבוע ו-14.1% גולשים פחות מפעם בחודש (אלף, 11 מרץ 2012).

המג'לס דחה את יישום השלב השני ברפורמות בסובסידיות; נמשכת הדאגה בקרב הציבור מביטול הקצבאות

המג'לס החליט השבוע לדחות לקיץ 2012 את יישום השלב השני בתוכנית הרפורמה במדיניות הסובסידיות, שהממשלה התכוונה לבצע כבר בראשית השנה האיראנית החדשה (המתחילה ב-21 במרץ).

על-פי החלטת המג'לס, הממשלה לא תוכל להכניס שינויים בחוק הרפורמה בסובסידיות עד לחדש האיראני תיר (יוני-יולי 2012). משמעות ההחלטה היא דחייה של מספר חודשים לפחות במימוש השלב השני בתוכנית. היומון הכלכלי דניא-י אקתצאד (Donya-ye Eqtesad), עולם הכלכלה) דיווח, כי נציג הממשלה בדיון שנערך במג'לס לא הביע התנגדות להחלטה לדחות את המשך מימוש הרפורמה במספר חודשים (דניא-י אקתצאד, 12 מרץ 2012).

במסגרת השלב השני בתוכנית מתכוונת הממשלה להפסיק את תשלום הקצבאות, שהחליפו את הסובסידיות, ליותר מ-10 מיליון אזרחים הנחשבים לבעלי שכר גבוה. ביטול הקצבאות לבעלי הכנסה גבוהה אמור לאפשר לממשלה להתגבר על הגרעון החמור אליו נקלעה בשל ההוצאות החריגות הכרוכות ביישום השלב הראשון ברפורמה. בשלב זה התחייבה הממשלה לשלם קצבאות לכלל האזרחים ללא התחשבות במצבם הכלכלי.

בשבוע שעבר הודיע הארגון הממשלתי האחראי ליישום תוכנית הרפורמה בסובסידיות, כי אזרחים שאינם מעוניינים להמשיך ולקבל את הקצבאות או מוכנים לוותר על חלק מסכום הקצבה, יוכלו לעדכן את הרשויות באמצעות אתר האינטרנט של הארגון (www.refahi.ir) או באמצעות שליחת מסרון למספר הטלפון המשמש את הארגון.

היומון הרפורמיסטי אעתמאד (E'temad) טען השבוע, כי הממשלה לא תוכל לממש את יעדי הרפורמה אם תשאיר בידי האזרחים את ההחלטה האם ברצונם להמשיך ולקבל קצבאות. במאמר מערכת, שפרסם היומון, נכתב, כי לנוכח העלייה הנמשכת במחירים, אין זה סביר שאזרחים יוותרו מרצונם על זכותם לקבל קצבה, גם אם הם אינם משתייכים לשכבות החלשות בחברה. אם הממשלה שואפת לממש את הרפורמה בסובסידיות על בסיס עקרון הצדק החברתי, עליה להסתייע במוסדות הממשלתיים הפועלים מול השכבות החלשות, כגון: ועדות הסעד. הממשלה צריכה לפנות למוסדות אלה ולקבל מהם מידע בנוגע לאזרחים הנזקקים ולהעביר אליהם את הקצבאות. במקביל עליה להפחית את סכום הקצבאות המשולמות ליתר האזרחים (אעתמאד, 12 מרץ 2012).

על רקע ההערכות ליישום השלב השני ברפורמה בסובסידיות דיווחה השבוע התקשורת האיראנית, כי אזרחים רבים קיבלו בראשית השבוע מסרון, שנשלח ממספר טלפון המשמש את ארגון הרפורמה: 98300025. במסרון נקראו האזרחים לוותר ביוזמתם על הקצבאות לנוכח יכולותיהם הכלכליות באמצעות פניה לאתר הארגון. מדיווחי התקשורת עולה, כי המסרון נשלח

גם לאזרחים ששכרם נמוך ולא רק לאלה הנכללים בעשירונים הגבוהים ביותר (דניא-י אקתצאד, 12 מרץ 2012).

המסרון שנשלח השבוע לאזרחים מטעם ארגון הרפורמה בסובסידיות

בעקבות פרסום הדיווח הצהיר דובר בארגון הרפורמה בסובסידיות, כי מסרון זה נשלח בטעות וכי בכל מקרה אין בכוונת הארגון להפסיק ביזמתו את העברת הקצבאות לאזרחים אליהם הוא נשלח (אירנ"א, 12 מרץ 2012).

יצוין, כי בחודש ינואר האחרון קיבלו כמה אזרחים איראנים מסרון ממקור בלתי-ידוע ובו נאמר, כי מאחר שהם בעלי מכונית ודירה, הם אינם זכאים עוד לקבל את הקצבאות. בעקבות הסערה התקשורתית, שעוררה שליחת המסרון, הבהיר בהרוז מראדי (Behrouz Moradi), יו"ר ארגון הרפורמה בסובסידיות, כי מדובר במסרון שקרי, שנועד לעורר דאגה בקרב הציבור. הוא ביקש מהרשויות המשפטיות לבדוק מי עומד מאחורי שליחת המסרון וציין, כי תביעה משפטית תוגש כנגד האחראים לשליחתו.

האתר עצר-י איראן (Asr-e Iran) דיווח, כי שליחת המסרון השבוע עוררה שוב דאגה רבה בקרב האזרחים, ובמיוחד אלה שאינם מרוויחים שכר גבוה. בין האזרחים שקיבלו את המסרון נכללים, לטענת האתר, גם פועלים פשוטים, מובטלים ואזרחים הנמצאים מתחת לקו העוני. האתר הביא תגובות של אזרחים, שקיבלו את המסרון והלינו על כך, שמצבם הכלכלי אינו מאפשר להם לוותר על הקצבאות וכי אם לא ימשיכו לקבלן, הם ייקלעו למשבר כלכלי חריף. האזרחים מתחו ביקורת חריפה על הממשלה בעקבות שליחת המסרון (עצר-י איראן, 12 מרץ 2012).

התחדש הויכוח בנוגע לציון הצ'הארשנבה סורי ברפובליקה האסלאמית

שני אנשי דת בכירים פסקו השבוע, כי טקסי הצ'הארשנבה סורי (Chaharshanbeh Souri), יום הרביעי האחרון של השנה האיראנית, מנוגדים להלכה האסלאמית וכי אסור לקיימם.

איש הדת השמרני הבכיר, איתאללה נאצר מכארם-שיראזי (Ayatollah Naser Makarem Shirazi), פסק, כי מנהגי הצ'הארשנבה סורי הם בבחינת אמונה תפלה שיש לבטל. בתשובה לשאלה בנושא, שהופנתה אליו מצד אחד המאזינים בתוכנית רדיו העוסקת בהלכה אסלאמית, ציין מכארם-שיראזי, כי חלק מהמנהגים הנהוגים בימי הנורוז (Norooz, ראש השנה האיראנית), ובהם: ניקוי הבית, ביקורים חברתיים וסיוע לנזקקים, הם טובים בעוד שאחרים, ובהם הדלקת מדורות בליל ה"צ'הארשנבה סורי", מהווים אמונות תפלות שיש להימנע מהן. איש הדת הבכיר גם הצביע על הסכנות הכרוכות במנהגי "צ'הארשנבה סורי" הגורמים לעיתים לפגיעות גופניות קשות בחוגגים סביב המדורות וקבע, כי יש לבטלם (מהר, 10 מרץ 2012).

לפסיקתו הצטרף גם איש הדת הבכיר, איתאללה צאפי גלפאיגאני (Ayatollah Safi Golpaygani), שקבע, כי חל איסור לקיים את טקסי ה"צ'הארשנבה סורי", כיוון שיש בהם משום החייאת מסורות מתקופת הג'אהליה [תקופת הבערות שקדמה להופעת האסלאם] (מהר, 10 מרץ 2012).

הויכוח סביב חגיגות הצ'הארשנבה סורי מתעורר מדי שנה, בעיקר לנוכח שורשיו הטרומ-אסלאמיים. אנשי דת שמרנים פסקו בשנים האחרונות, כי מדובר בטקסים "כופרים" שנועדו לפגוע בזהות האסלאמית ואסרו על קיומם. גם המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, פסק בעבר, כי מאחר שאין כל בסיס הלכתי לחגיגות אלה ומאחר שמנהגי החג כרוכים בנזקים גופניים וחומריים, הרי שראוי להימנע מלציין אותן. לעמדתו הצטרף איש הדת הבכיר, איתאללה ג'עפר סבחאני (J'afar Sobhani), שקבע, כי החג מנוגד להלכה האסלאמית ולהיגיון. הוא ציין, כי אחד מיעדי שליחותו של הנביא מחמד היה לשחרר את בני האדם מהמנהגים ומהמסורות הטרומ-אסלאמיים, שהטילו כבלים על מחשבתם של בני האדם. הנביא ביקש למנוע את השפעתן של מסורות אלה על חייהם ועל מוסריותם של בני האדם וביטל אותן. "צ'הארשנבה סורי שייך,

לדברי איש הדת הבכיר, למסורות שגויות אלה וציון החג באיראן מביא לפגיעה ולעיתים אף למותם של צעירים רבים המציינים אותו בהדלקת מדורות ובקפיצה מעליהן.

גם איש הדת חג'ת אל-אסלאם יוספי ע'רוי (Hojjat ul-Islam Yousefi Gharavi) מהמכללה הדתית בעיר קום הביע בעבר את הסתייגותו מקיום מנהגי ה"צ'הארשנבה סורי", אותם הגדיר כביטוי לפולחן האש, שהיה נהוג טרם האסלאם. הוא הודה, עם זאת, כי לא ניתן למנוע את ציון החג על-ידי האזרחים והמליץ לציינו בדרכים שונות מאלה המקובלות כיום, למשל באמצעות תפילה, קריאה בקוראן ומתן צדקה.

מסורת הצ'הארשנבה סורי מסמלת את ראשית חגיגות הנורוז. המנהג להדליק מדורות ולדלג מעליהן מקורו בדת הזורואסטריית והוא מבטא את השאיפה לסלק את הרוע ערב תחילת השנה החדשה. בשנים הראשונות שלאחר המהפכה האסלאמית ניסו שלטונות איראן לבטל טקסים אלה, אך ניסיונותיהם עלו בתוהו, כיוון שהמסורת מושרשת כה עמוק בקרב האיראנים. שלטונות איראן נאלצו, לפיכך, להשלים עם קיום אירועי החג ולהסתפק בפיקוח, שנועד למנוע הפיכתם לזירת התנגשויות בין צעירים לבין כוחות הביטחון, כפי שארע במספר הזדמנויות בעבר. בנוסף פועלים השלטונות לצמצם את הפגיעות בנפש כתוצאה משימוש בחומרים דליקים. בשנים האחרונות נפגעו אזרחים רבים, ובהם ילדים, בתאונות שהתרחשו במהלך צ'הארשנבה סורי כתוצאה משימוש בלתי זהיר באש ובחומרים מסוכנים, כגון נפצים וזיקוקין. סגן מפקד כוחות ביטחון הפנים, אחמד רזא ראדאן (Ahmad Reza Radan), הזהיר השבוע, כי מי שייעצר בליל ה"צ'הארשנבה סורי" בגין הפרת הסדר הציבורי, יישאר במעצר עד לתום חופשת הנורוז (פארס, 13 מרץ 2012).

תמונות השבוע: הלווית סימין דאנשוואר (Simin Daneshvar), מחשובות הסופרות באיראן, שנפטרה השבוע בטהראן בגיל 91

Photo : Saeed Karimi nejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Saeed Karimi nejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Saeed Karimi nejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Saeed Karimi nejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Saeed Karimi nejad

FARS NEWS AGENCY

MEHR

Photo : Saeed Karimi nejad

FARS NEWS AGENCY

MEHR

MEHR